



### Kategoria

- Kultura

**W tym roku planujemy zakończyć etap analiz formalno-prawnych. Opracujemy także model biznesowy i przeprowadzimy konsultacje. Z kolei na początku przyszłego roku ruszy inwentaryzacja zajazdu Bartnik, potem powstanie wizualizacja, a do lipca powinna już być gotowa dokumentacja projektowa. Tak wygląda harmonogram prac na najbliższe miesiące.**

Co zrobiliśmy dotąd? Prace nad Akademią Przyrody ruszyły wiosną tego roku. W marcu odbyło się spotkanie z udziałem wszystkich partnerów projektu, doradców i całego środowiska edukacyjnego. Przełom nastąpił po majowej wizycie naszych partnerów z Alty w Norwegii. Zaprezentowaliśmy im propozycje dwóch lokalizacji: biuro projektu „Hajnówka OdNowa – Zielona Transformacja” przy ul. Piłsudskiego 8 i zajazd Bartnik przy ul. Parkowej. Goście z Norwegii jednoznacznie opowiedzieli się za tym drugim miejscem, podkreślając dobrą lokalizację (sąsiedztwo parku i bliskość dworca kolejowego) i otoczenie samego obiektu. Podobną rekomendację otrzymaliśmy od naszych doradców, m.in. ze Związku Miast Polskich, a także od przedstawicieli środowiska edukacyjnego.

W lipcu zorganizowaliśmy wizję lokalną obiektu, zaś 25 października burmistrz Hajnówki podpisał umowę notarialną dotyczącą kupna obiektu. Oficjalne przekazanie budynku pod zarząd miasta ma nastąpić w połowie grudnia. Według pierwotnych planów w budynku miała się mieścić wyłącznie Akademia Przyrody, ostatecznie jednak władze miasta

podjęły decyzję, by umieścić tutaj także Hajnowskie Centrum Produktu Lokalnego i połączyć w jednym miejscu dwie funkcje.

Prace nad HCPL toczyły się niemal równolegle. 19 lipca zorganizowaliśmy spotkanie z hajnowskimi przedsiębiorcami, podczas którego przedstawiliśmy ideę HCPL i rozmawialiśmy z przedsiębiorcami o ich oczekiwaniach co do tego miejsca. W sierpniu zaprosiliśmy ich do udziału w ankiecie, w której poprosiliśmy o wskazanie konkretnych problemów, z którymi się zmagają w pracy.

### **Akademia Przyrody - co wiemy?**

W poniedziałek (28.11.) odbyło się spotkanie konsultacyjne, na którym przedstawiliśmy dotychczasowe ustalenia, a także wyzwania, przed którymi stoimy. Prowadził je Michał Basiński, nasz doradca z firmy Synergia z Lublina.

– Jesteśmy w połowie drogi do tego, by stworzyć w Hajnówce nową, innowacyjną formułę miejsca, które będzie wielofunkcyjne. Które będzie wychodziło naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, przedsiębiorców, osób, które brały udział w badaniach w trakcie pisania tego projektu – mówił ekspert. – Jeśli mówimy o czymś, co jest pionierskie, wymaga to ostrożnego podejścia do tematu. Dlatego analizujemy wszelkie możliwe informacje, które mogą nas dotyczyć. Szczególnie ważna jest analiza otoczenia formalno-prawnego.

Realizując projekt, musimy działać w zgodzie z wytycznymi Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, a każde przyjęte rozwiązanie uzasadnić. Ta realizacja przebiegać będzie w trzech etapach:

- I etap – projektowanie i modernizacja (2022–2024): konsultacje społeczne, ekspertyzy i opinie, projekt funkcjonalny, projekt budowlany, modernizacja obiektu
- II etap – okres trwałości projektu (2024–2029): funkcjonowanie zgodnie z zasadami programu, przygotowanie do komercjalizacji
- III etap – komercjalizacja 2029+

– Hajnówka jest na wygranej pozycji. Miasto na tę inwestycję otrzymało 100 proc. dofinansowania – podkreślił Michał Basiński. – To się jednak wiąże z pewnymi ograniczeniami. Tymczasem naszym zadaniem jest zaspokoić oczekiwania mieszkańców na tyle, na ile możliwe to będzie w ramach zasad projektu. Poza tym musimy tak zaplanować funkcjonowanie tego miejsca, by było ono w stanie samo się utrzymać i miasto nie musiało do niego dokładać.

Wspomniane ograniczenia dotyczą okresu trwałości projektu, czyli pięciu lat po jego zakończeniu. Chodzi o to, że obiekt nie może w tym czasie zarabiać, byłoby to bowiem niezgodne z prawem. Musi funkcjonować tak, by koszty i dochody bilansowały się. Działalność komercyjna może stanowić jedynie 20 proc. przychodów obiektu bądź 20 proc. jego powierzchni. Po konsultacjach prawnych ustaliliśmy obszary, w których może się to odbywać. Są to:

- edukacja przyrodnicza
- zdrowie z natury
- twórcza lokalność
- marketing i zarządzanie.

### **Akademia Przyrody - atrakcje**

Jakie atrakcje mogłyby się tutaj odbywać w ramach wymienionych funkcji? Mogą to być na przykład zielone szkoły (oferta połączona z noclegami i wyżywieniem), interakcyjna wystawa przyrodnicza (biletowana), Żywe Laboratorium Grzybów (w ramach współpracy z Politechniką Białostocką), zajęcia z edukacji przyrodniczej dla mieszkańców Hajnówki

i przyjezdnych. A także:

- ścieżka sensoryczna
- siłownia zewnętrzna
- animowanie i promocja działań wspierających prozdrowotne właściwości przyrody
- oferta uzupełniająca publiczny system opieki zdrowotnej np. rehabilitacja
- Zielona Świetlica Integracyjna
- półkolonie i ferie z lokalną kulturą
- warsztaty wspierające i promujące twórczość lokalną i dziedzictwo kulturowe np. dotyczące rękodzieła; galeria z możliwością zakupu lokalnych produktów czy rękodzieła.

### **Hajnowskie Centrum Produktu Lokalnego - działania**

Jeśli chodzi o Hajnowskie Centrum Produktu Lokalnego znalazłoby się ono zarówno w obszarze marketingu i zarządzania, jak i twórczej lokalności. W ramach działań bezpłatnych mogłaby się tutaj znajdować np. wystawa promująca lokalne produkty i producentów, warsztaty promujące edukację dla przedsiębiorczości czy punkt informacji turystycznej, gdzie można byłoby uzyskać kalendarz wydarzeń. To tutaj odbywałoby się też zarządzanie marką produktów lokalnych (udostępnianie znaku, regulamin, doradztwo w kwestii branding). Dodatkową atrakcją w obiekcie mogłaby też być wystawa poświęcona Simonie Kossak (twórcza lokalność).

Więcej informacji m.in. na temat możliwych do zrealizowania atrakcji znajdziecie tutaj: [link do prezentacji](#).

Kolejną kwestią, nad którą trwają prace, jest forma prawna obiektu. Jest pomysł, by w czasie trwałości projektu zarządzało nim miasto. Po jego upływie natomiast odbędzie się konkurs na operatora zewnętrznego, który będzie już mógł obiekt w pełni skomercjalizować.

### **Kiedy otwarcie Bartnika?**

Tym, co interesuje mieszkańców, a także przedsiębiorców w kontekście HCPL, jest odpowiedź na pytanie: kiedy obiekt zacznie funkcjonować? W tej chwili jesteśmy na początku pierwszego etapu, czyli w trakcie analiz formalno-prawnych oraz konsultacji. Planujemy go zakończyć w tym roku. Jakie działania są przed nami?

- Inwentaryzacja obiektu – styczeń 2023 r.
- Koncepcja zagospodarowania – styczeń–luty 2023 r.
- Opracowanie wizualizacji – styczeń–luty 2023 r.
- Opracowanie dokumentacji projektowej – marzec–lipiec 2023 r.
- I etap wykonania robót – sierpień 2023 – luty 2024 r.
- Pozwolenie na użytkowanie – marzec 2024 r.
- Początek działalności – kwiecień 2024 r.

Chcielibyśmy podkreślić, że dokumentacja projektowa obejmie modernizację całego budynku. Jednak w ramach projektu możemy sfinansować tylko I etap przebudowy. Taki, który umożliwi funkcjonowanie placówki w podstawowym zakresie. Na dokończenie prac miasto będzie szukać funduszy zewnętrznych.

- W ostatnich miesiącach pracy nad projektem często pytano nas, dlaczego szczegółowa koncepcja funkcjonowania budynku oraz formuła prawna nie powstały wcześniej, jeszcze przed złożeniem wniosku o dofinansowanie. Tak jak czyni się w przypadku inwestycji finansowanych z funduszy unijnych. Stało się tak, ponieważ projekt norweski nie jest projektem inwestycyjnym, choć oczywiście dopuszcza przedsięwzięcia o charakterze inwestycyjnym - wyjaśnia Magdalena Chirko, kierownik Referatu Rozwoju Urzędu Miasta Hajnówka i liderka projektu. - To projekt, którego celem jest zapoczątkowanie takich działań, które dadzą miastu impuls do rozwoju. W trakcie jego realizacji ma nastąpić szerokie współdziałanie różnych środowisk społecznych, stąd ankiety i spotkania, na które zapraszamy mieszkańców. Ubiegając się o dofinansowanie, przedstawiliśmy jedynie pomysł, natomiast wszelkie szczegóły mają zostać wypracowane w trakcie.

Podkreśla też, że współdziałanie obejmuje nie tylko mieszkańców, ale też przedstawicieli różnych środowisk i partnerów projektu, do których należą m.in. Białowiecki Park Narodowy, Instytut Biologii Ssaków PAN, Politechnika Białostocka czy Urząd Marszałkowski Województwa Podlaskiego.

W poniedziałkowym spotkaniu konsultacyjnym wzięli udział radni oraz przedstawiciele organizacji turystycznej i przedsiębiorców. Jak oceniają przedsięwzięcie?

- W Hajnówce brakuje niskobudżetowych miejsc noclegowych dla grup zorganizowanych - stwierdziła Marta Grzelak, szefowa LOT „Region Puszczy Białowieckiej”.

W jej ocenie organizacja w obiekcie zielonych szkół czy ferii zimowych to dobry kierunek.

Z kolei przedstawiciel przedsiębiorców zgłosił następujące uwagi:

- w HCPL nie powinno być konkurencji, czyli sprzedaży produktów. Turysta powinien jedynie uzyskać informację, jacy są producenci i gdzie można kupić ich produkty
- przedsiębiorcy powinni być równo traktowani w kwestii używania znaku produktu lokalnego; (ustalono, że do końca marca 2023 r. przedsiębiorcy otrzymają do konsultacji regulamin, gdzie zostaną precyzyjnie ustalone zasady korzystania ze znaku)
- podczas okresu trwałości obiektem nie powinno zarządzać miasto, ponieważ zachodzi obawa, że głos przedsiębiorców nie będzie brany pod uwagę. Powinno powstać stowarzyszenie bądź fundacja, w której miasto będzie jednym z członków (ustalono, że miasto zwróci się o opinię prawną w tej sprawie).

### **Akademia Przyrody - konsultacje i wizyty studyjne**

Przed nami kolejne spotkania. W sprawie Akademii Przyrody i HCPL chcemy się szeroko konsultować zarówno z mieszkańcami, przedstawicielami różnych środowisk, jak też naszymi doradcami z ZMP i ekspertami. Co ważne, projekt przewiduje wizyty studyjne w innych tego typu miejscach w Polsce. Za nami wizyta w mieście partnerskim w Norwegii. Przedstawiciele miasta oraz zespołu projektowego we wrześniu wrócili z Alty.

Julia Szypulska

---

#### **Source URL:**

<https://hajnowka.pl/aktualnosc/kultura/3201-akademia-przyrody-i-hajnowskie-centrum-produktu-lokalnego-co-nowego-w>